2.

BREEAM un *BREEAM-LV*
BRE

Kas ir *BREEAM*?

BREEAM (British Research Establishment Environmental Assessment Method) ir pasaulē visbiežāk lietotā metode, ar kuru tiek vērtētas un sertificētas ilgtspējīgi uzbūvētas ēkas. Šobrīd *BREEAM* sertifikātu saņēmušas vairāk, kā 110 000 ēkas Eiropā, Āzijā, Amerikā un Austrālijā, bet apmēram 500 000 atrodas vērtēšanas procesā. *BREEAM* sertificētas ēkas pasaulē tiek atpazītas kā videi un lietotājam draudzīgas, resursu efektīvas būvniecības piemēri. Pateicoties rūpīgi pārdomātajai plānošanai, būvniecībai, materiālu, tehnoloģiju un sistēmu izvēlei, ēkas darbojas kā vienota, efektīva sistēma, demonstrējot labāko praksi virs likumdošanā noteiktā. Ar *BREEAM* iespējams novērtēt ēkas – jaunas un jau lietošanā esošas *(in-use)*, komercēkas, dzīvojamās ēkas *(residential)* un cita tipa ēkas *(bespoke)*, kā arī pilsētvidi *(communities)*.

Kas ir *BREEAM-LV*?

BREEAM-lv ir Latvijas situācijai pielāgota pazīstamās un respektablās ilgtspējīgas būvniecības vērtēšanas metodes *BREEAM* versija. Lai izvērtētu metodes atbilstību Latvijas situācijai un izveidotu mūsu valstij piemērotu, objektīvu ēku kvalificēšanas algoritmu, darba grupās piedalījās plaša spektra būvniecības nozares profesionāļi un ar nozari saistītie sabiedrības pārstāvji – vairāk kā 50 speciālisti no arhitektu, inženieru, būvnieku, apsaimniekotāju, juristu, ekonomistu u.c. speciālistu vidus. *BREEAM-LV* respektē Latvijas specifisko klimatu, dabas resursus, pilsētbūvnieciskās īpatnības un vietējo likumdošanu, vienlaicīgi piedāvājot iespēju Latvijā būvētu ēku pielīdzināt ēkai ar *BREEAM* sertifikātu jebkur pasaulē.

Šobrīd, ar *BREEAM-LV* ir iespējams novērtēt jaunbūves vai rekonstrukcijas ar komerciālu funkciju – biroju ēkas, tirdzniecības vai vieglās rūpniecības platības. *BREEAM-LV* komercēkām ir pirmā no *BREEAM* ilgtspējīgas būvniecības vērtēšanas un sertificēšanas shēmām. Nākotnē Latvijā plānots adaptēt *BREEAM* novērtēšanas shēmas cita tipa ēkām un pilsētvidei.

BREEAM lokalizētās versijas, tāpat kā Latvija, ir izstrādājušas, šobrīd izstrādā vai plāno izstrādāt Zviedrija, Somija, Norvēģija, Krievija, Nīderlande, Igaunija, Francija, Spānija, Turcija, Ungārija, Apvienotie Arābu Emirāti.

BREEAM kā ieguvums

Ēka, kurai piešķirts *BREEAM* sertifikāts, ir ieguvums tās attīstītājiem, finansētājiem un uzturētājiem; tiešajiem lietotājiem un garāmgājējiem; lokālajai un globālajai videi. *BREEAM* piedāvā:

- atšķirīgu, kvalitatīvu pozicionējumu nekustamo īpašumu tirgū
- pozitīvu novērtējumu sabiedrībā un medijos (tirgos, kuros *BREEAM* ir atpazīstams, ēkām ar šo sertifikātu ir augstāka tirgus vērtība un lielāks pieprasījums pēc īres platībām)
- veidu, kā plānot un būvēt videi un lietotājam draudzīgi, vienlaikus nodrošinot zemākus apsaimniekošanas un uzturēšanas izdevumus ēkas dzīves cikla laikā
- objektīvu un labi uzskatāmu informāciju ēkas pircējiem, īrniekiem un apkārtējai sabiedrībai par tās kvalitāti

Ekonomiskie ieguvumi
- augstāka vērtība un tirgus pieprasījums
- zemākas ekspluatācijas izmaksas
- atbalsts vietējiem ražotājiem

Sociālie ieguvumi
- veselīgāks un komfortablāks iekšējais klimats
- pārdomāta integrācija apkārtējā infrastruktūrā

Ieguvumi videi
- mazāk CO2 izmešu un cits piesārņojums
- taupa enerģiju, ūdeni un citus resursus
- respektē ekoloģiju un bioloģisko daudzveidību

Kas lieto *BREEAM*?

BREEAM lieto:

- valsts un pašvaldības institūcijas kā veidu, ar kura palīdzību demonstrēt labāko praksi būvindustrijā, tādejādi ceļot valsts vai pašvaldības standartu, kā arī kā instrumentu, ar kura palīdzību nospraust skaidrus, objektīvi izmērāmus un praktiski ieviešamus mērķus ēkas plānošanā un būvniecībā
- ēku attīstītāji un finansētāji kā instrumentu, ar kura palīdzību sniegt skaidru informāciju par ēkas kvalitāti (tās ilgtspējību), ceļot kā ēkas, tā savu prestižu nekustamo īpašumu tirgū
- nekustamā īpašuma mākleri kā instrumentu, ar kura palīdzību sniegt skaidru informāciju par ēkas kvalitāti (tās ilgtspējību) potenciālo pircēju vai īrnieku vērtējumā
- būvnieki, arhitekti un inženieri kā informācijas avotu, ar kura palīdzību uzlabot savas zināšanas par ilgtspējīgu būvniecību, iestrādājot tās ēkas dizaina risinājumos
- ēku apsaimniekotāji kā praktisku veidu, kā ikdienā mērīt ēkas enerģijas, ūdens un citu resursu patēriņu un ēkas klimatu kā atsevišķu ēkas daļu, tā atsevišķu tās lietotāju, griezumos

BREEAM-LV sertifikāts

Šobrīd ar *BREEAM-LV* iespējams novērtēt un sertificēt ēkas vai rekonstrukcijas ar komerciālu funkciju:

- jauna vai rekonstruēta biroju ēka, tirdzniecības platībās vai vieglās rūpniecības ēkai
- pilnībā izbūvēta un aprīkota ēka vai tikai ēkas konstrukcijas *(shell&core only)*, vai tikai tās iekārtojums *(fit-out only)*;
- ēkas tehniskā projekta un pabeigtas ēkas stadijās
- ēku vērtē neatkarīgs vērtētājs
- atbilstības gadījumā, vērtējums kategorijā „atbilst", „labi", „ļoti labi", „teicami" vai „izcili"
- sertifikāta kvalitāti garantē *BREEAM* turētājs *BRE (British Research Establishment)*
- *BREEAM* saistītā organizācija Latvijā: *Latvijas Ilgtspējīgas Būvniecības Padome*
- vairāk informācijas: *Latvijas Ilgtspējīgas Būvniecības Padome*

BRE

Oriģināli, *BREEAM* ilgtspējīgas būvniecības vērtēšanas un sertificēšanas shēmas izstrādātas Lielbritānijas pētniecības institūtā *BRE (British Research Establishment)*, kas arī šobrīd tur autortiesības uz *BREEAM* shēmām visā pasaulē, rūpējoties par katras shēmas kvalitātes atbilstību un tiesībām uz prestižo *BREEAM* zīmolu. Pateicoties *BRE* un tā saistīto organizāciju pētniecības resursiem un aktivitātēm kā vietējā, tā starptautiskā līmenī, *BREEAM* shēmas visā pasaulē tiek regulāri atjaunotas, tādejādi nodrošinot to atbilstību pēdējo pētījumu un praktiskās pieredzes rezultātiem, kā arī ilgtspējības jēdziena un tā satura attīstībai starptautiskā līmenī – Eiropas likumdošanā, starptautiskās konvencijās, citos vadošos un saistošos dokumentos.

Mācību centrs Campus M Bussiness Park

vērtējums: *BREEAM* TEICAMI
atrodas: Minhenē (Munich), Vācija
platība: 18.500 kvm
BREEAM stratēģija:

- dabīgā ventilācija, maksimāls dabīgais apgaismojums, atbilstoši darba vietu izvietojuma parametri
- zems ēkas enerģijas patēriņš
- sabiedriskā transporta pieejamība
- infrastruktūra otrreiz pārstrādājamo atkritumu uzglabāšanai
- atrodas iepriekš jau attīstītā teritorijā, ķas pirms būvniecības attīrīta
- *BREEAM* sertifikāts bez papildus investīcijām būvniecībā

Eiropas Investīciju un Attīstības Banka Luksemburgā

vērtējums: *BREEAM* IZCILI
klients: E*uropean Investment Bank*
konsultants/vērtētājs: *AECOM*

Universitāte Losandželosā

vērtējums: *BREEAM* LABI
klients: *Los Angeles Community College District*
konsultants/vērtētājs: *AECOM*

Materiāls tapis ar Eiropas Ekonomikas Zonas finanšu instrumenta līdzfinansētās programmas „Vides politikas integrācijas programma Latvijā" finansiālu atbalstu.

eea grants
iceland liechtenstein norway

Materiālu izstrādāja biedrība "Zaļās mājas".

Zaļās mājas

Materiāla tapšanā līdzdarbojās arī vairāk, kā 50 eksperti no Latvijas un Apvienotās Karalistes.

www.ibp.lv

Materiāla tapšanu finansiāli atbalstīja:

RE&RE
KNAUF
RBSSKALS

Materiāla tapšanā līdzdarbojās:

RE&RE
KNAUF
RAMIRENT
SAINT-GOBAIN
Jaunrīgas attīstības uzņēmums
Ilgtspējīgas būvniecības padome